

SoldR Mtrl Vapen

Automatkarbin 5 (ak 5)

FÖRSVARSMAKTEN
Högkvarteret

2004-10-29

09 833:75225

Soldatreglemente för Vapenmateriel Ak 5 (SoldR Mtrl Ak 5), 2004 års utgåva (M7742-101034), fastställs att tillämpas från och med 2004-12-15.

Reglementet innehåller bestämmelser för handhavande.

Beslut i ärendet har fattats av inspektören för armén generalmajor Alf Sandqvist varvid föredragande har varit majoren Sivert Sahlström.

— — —

I samband härmed upphävs beskrivning ak 5 i SoldR Mtrl P 1992 års utgåva (M7742-101022).

Alf Sandqvist

Sivert Sahlström

©2004 Försvarsmakten, Stockholm

Boken är producerad i samarbete med

Försvarets materielverk och Syllabus AB

Fälth & Hässler, Värnamo 2004

M7742-101034 SoldR Ak5

Central lagerhållning: Försvarets bok- och blankettförråd

Förord

Det främsta syftet med Soldatreglemente för vapenmateriel (SoldR Mtrl Vapen) är att befrämja säkerhet och effektivitet i Försvarmaktens verksamhet.

Reglementet innehåller föreskrifter samt förklarande texter och bilder för sådan grundläggande verksamhet, där avvikelser från de föreskrivna handlingssätten kan innebära skador på personal och materiel.

Föreskrifter markeras med en linje i yttermarginalen.

Vid utbildning och övningar i fred, vid höjd beredskap och i krig, då övningar inte är direkta förberedelser för stridshandlingar, gäller de föreskrivna säkerhetsbestämmelser som finns i SäkI – Försvarmaktens säkerhetsinstruktion för vapen och ammunition m m.

Vid insatser där våld kan komma att utövas gäller de föreskrifter som fastställs av överbefälhavaren.

Reglementet gäller för all militär personal som är anställd eller verksam inom Försvarmakten. Chefer på olika nivåer säkerställer att övriga vid behov delges reglementets innehåll.

Den vapenmateriel som SoldR Mtrl Vapen beskriver är nu samskriven med FMV materielpublikationer. FMV reparations- och underhållsinstruktioner ingår inte i denna serie.

SoldR Mtrl Vapen skall användas i utbildningen och ersätter FMV materielbeskrivningar i vapensatserna.

SoldR Mtrl Vapen innehåller i vissa fall endast grunderna för reglerad verksamhet. Utförligare bestämmelser och riktlinjer för skjututbildning framgår av Skjutreglementen för Försvarmakten (SkjutR).

Text på gul platta innebär fara vid felaktig hantering.

Varning!
Obs!

– risk för personskador
– risk för materielskador

Innehåll

Allmänt.....	7
Data	8
Tillbehör.....	9
Handhavande av tillbehör	10
Konstruktion	11
Säkring	12
Isärtagning och hopsättning	13
Isärtagning.....	13
Fullständigt isärtaget vapen	18
Hopsättning	19
Axelstöd	23
Gasinställning	24
Magasin.....	26
Isärtagning	26
Hopsättning.....	27
Mynningsskydd.....	28
Montering av fäste	28
Mynningsskydd på.....	29
Mynningsskydd av	30
Funktion.....	31
Utgångsläge.....	31
Mekanismens rörelse bakåt.....	32
Utkastning.....	33
Mekanismrörelse framåt	33
Avfyringsinrättning	34
Patronvis eld	34
Automateld.....	35
Säkringsanordningar	36
Riktmedel.....	37
Skottställning	38
Skottställning i sida.....	38
Skottställning i höjd.....	39
Ak 5 B.....	40
Kikarsiktet.....	40
Fästet.....	42
Handhavande.....	43
Fastsättning och borttagning.....	43
Skottställning	44
Justering av skottställning.....	44

Bildförstärkare Ak 5 B	46
Data	47
Tillbehör.....	47
Konstruktion	48
Mekanisk uppbyggnad.....	48
Funktion	49
Handhavande.....	49
Montering.....	50
Batterier	50
Bildförstärkare på kikarsikte.....	51
Montering.....	51
Demontering	51
Imma	52
Upptädnad.....	52
Funktionskontroll.....	52
Förebyggande underhåll.....	52
Daglig tillsyn.....	53
Felsökning.....	53
Laserpek Ak 5.....	54
Tillbehör.....	55
Handhavande.....	56
Montering av fäste	56
Fastsättning av laserpek	57
Aktivering av laserpek	58
Skottställning	59
Justering av låsarm.....	60
Borttagning av laserpekaren	60
Vapenkontroll.....	60
Förebyggande underhåll.....	61
Daglig tillsyn.....	61
Vapenlampa Ak 5	62
Data	63
Tillbehör.....	63
Montering.....	64
Täckplåt.....	65
Byte av glödlampa/reflektor.....	65
Förebyggande underhåll.....	66
Daglig tillsyn.....	66
Felsökning.....	66
Ammunition.....	67
Handhavande	68
Vapenkontroll.....	68
Påfyllning av magasin.....	68

Laddning	69
Patron ur	70
Magasinsbyte	72
Allmänt	72
Grundalternativ	72
Under eldgivning, ammunition kvar i magasinet	72
Under eldgivning, ingen ammunition kvar i magasinet	73
Alternativ 2	73
Under eldgivning, ammunition kvar i magasinet	73
Under eldgivning, ingen ammunition kvar i magasinet	74
Eldavbrott och felsökning	75
Förebyggande underhåll	79
Daglig tillsyn	79
Särskild tillsyn	79
Kikarsikte	80
Användning av universalverktyget	81
Fredsmateriel	83
Lösskjutningsanordning	83
Mynningsskydd lösskjutningsanordning	83
Kontrolldon	85

Allmänt

Ak 5

Ak 5 B

Ak 5 (Automatkarbin 5) är ett helautomatiskt eldhandvapen som kan skjuta

- patronvis eld
- automateld.

Vapnet är konstruerat enligt principerna gas/vridlås.

Vapnets kaliber är 5,56 mm och det matas med ammunition från 30-skottsmagasin.

Riktmedlen utgörs av hålsikte och stolpkorn (ak 5) eller kikarsikte 4 x förstoring (ak 5B).

Omladdning mellan varje skott sker automatiskt. Vid automateld hålls avtryckaren inne så länge eldgivning ska pågå.

Vid patronvis eld måste avtryckaren släppas fram mellan varje skott.

Vapnet kan förses med vapenlampa, laserpek och 40 mm granattillsats.

Ak 5B kan utrustas med bildförstärkare.

Data

Kaliber:	5,56 mm (5,56 x 45 mm)
V_0^* :	930 m/s
Magasin:	30 patroner
Vikt med fullt magasin:	4,5 kg

Vital vapendel:	Slutstycke.
-----------------	-------------

När detta är borttaget ska kontrolldonet vara insatt i patronläget.

Obs! Tändstiftet ska vara infört i kontrolldonets urtag

Axelstödet är infällbart.

* V_0 = Projektilens utgångshastighet vid mynningen

Tillbehör

1. Fyra magasin
2. Vapenrem med knapp och två karbinhakar

Tillbehörssats ak 5 och ak 5 B

3. Tillbehörspåse
4. Läsklina med fodral
5. Borstviskare
6. Läskända (märkt Ak 5)
7. Universalverktyg (Universalverktyg ak 5 B, se sid 10)
8. Tillbehörsetui
9. Mynningsskydd
10. Flaska CLP 20 ml

Fredstygmateriel

11. Kontrolldon (för patronläget)
12. Lösskjutningsanordning
13. Mynningsskydd för lösskjutningsanordning

Handhavande av tillbehör

Vapenrem

Vapenremmen förs genom bakre karbinhaken ① tillbaka genom söljan och fästs med spännet ②. Därefter förs remmen genom främre karbinhaken ③ och fästs med knappen. Remmens vikning och knappens plana del ska vara vänd inåt,

Universalverktyg

Universalverktyget används för justeringar och rengöring av vapnet.

ak 5

ak 5 B

Konstruktion

Vapnets huvuddelar är axelstöd, underbeslag, låda med pipa och mekanism.

Säkring

Vapnet är säkrat då omställaren står mot läge **S**.

Vapnet är osäkrat då omställaren står mot läge **P** (= patronvis eld) eller mot läge **A** (= automateld).

Omställarens läge kan även avläsas på vapnets högra sida.

Varning!

Om omställaren löper för lätt mellan lägena, kan vapnet oavsiktligt osäkras. För att undvika vådaskott ska detta kontrolleras vid vapenkontroll.

Felaktig omställare skall åtgärdas av tekniker.

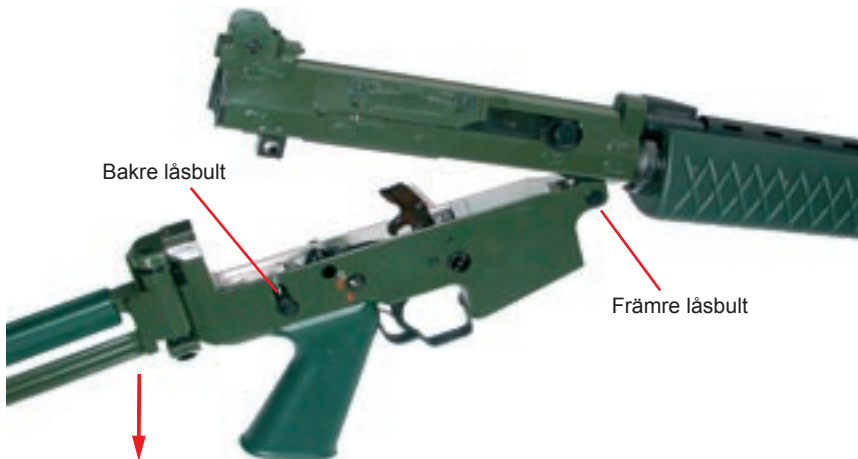
Isärtagning och hopsättning

Detta avsnitt behandlar åtgärder som var och en skall kunna göra vid daglig och särskild tillsyn.

Isärtagning

Gör patron ur.

1. Tryck ut underbeslagets bakre låsbult till stoppläget och fäll ner underbeslaget med axelstöd.

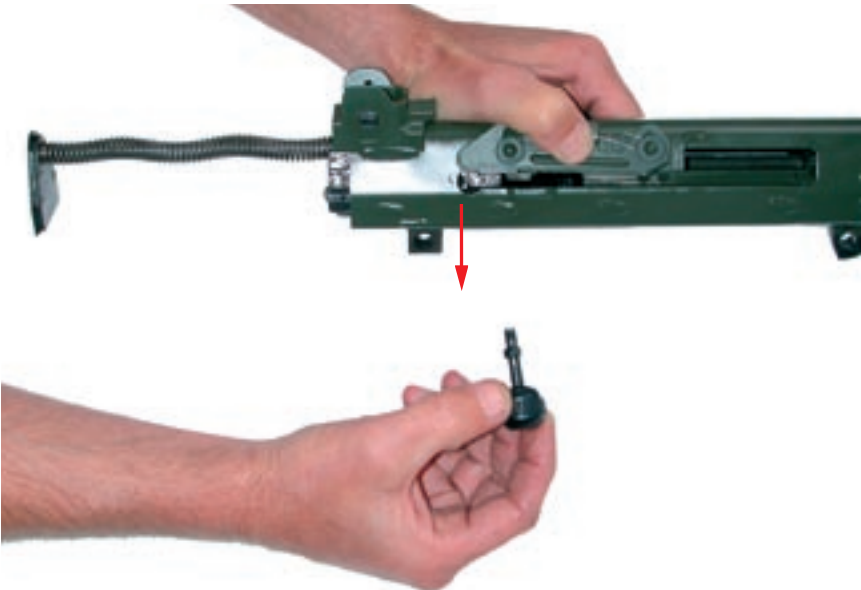
2. Tryck ut underbeslagets främre låsbult till stoppläget och ta bort underbeslaget

3. Lossa framföringsanordningens bakplatta från sitt läge i lådan genom att föra den nedåt/bakåt.
4. Dra mekanismen till sitt bakre läge med manöverhandtaget.
5. Frigör manöverhandtaget genom att föra skyddsluckans bakre del uppåt.

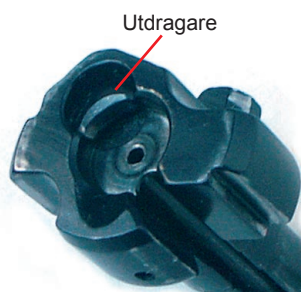
6. Ta bort manöverhandtaget.

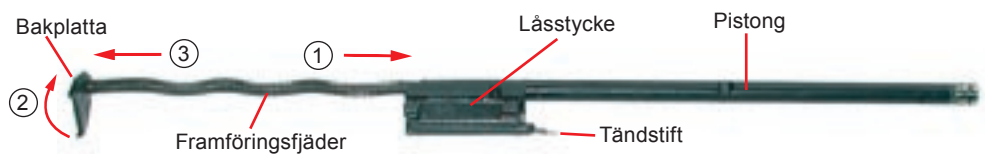
7. Ta ut mekanismen.

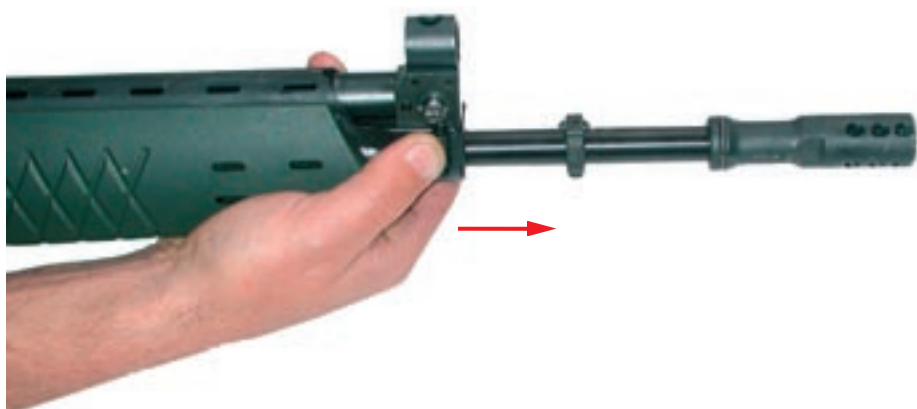
8. Vrid slutstycket, så att dess styrklack frigörs från spåret i låsstycket.
9. Ta ut slutstycket.

10. Tryck ihop framföringsfjäderanordningen ①, vrid den 1/4 varv ② och ta ut den ur pistongen ③.

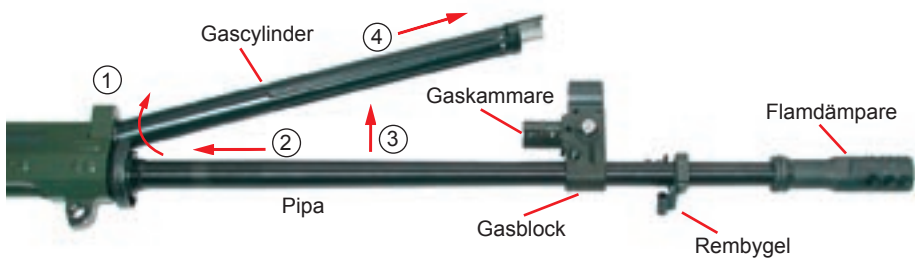
11. Tryck handskyddens låsfjäder framåt.

12. Dra de främre delarna av handskydden utåt och ta bort dem.

13. Vrid gascylindern åt vänster ①.
 14. Tryck gascylindern bakåt ② och dra sedan dess främre del snett uppåt ③ vänster.
 15. Ta bort gascylindern ④.

Fullständigt isärtaget vapen

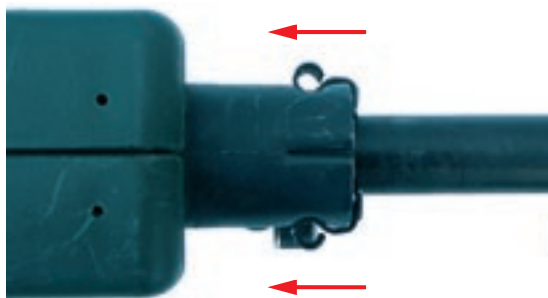

Hopsättning

1. För in gascylindern i dess bakre läge med vredet riktat åt vänster.
2. Tryck först gascylindern bakåt och släpp sedan fram den, så att dess främre ände omsluter gaskammarens bakre del.
3. Vrid gascylindern till normalläget.

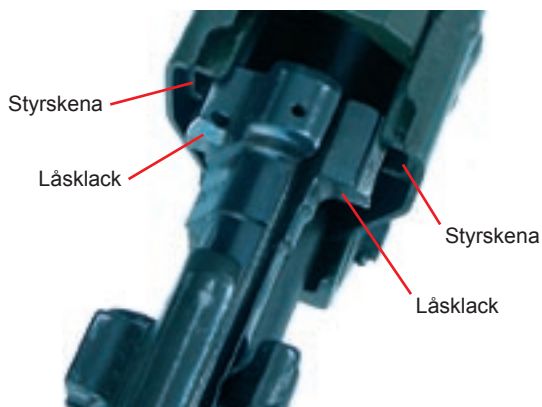
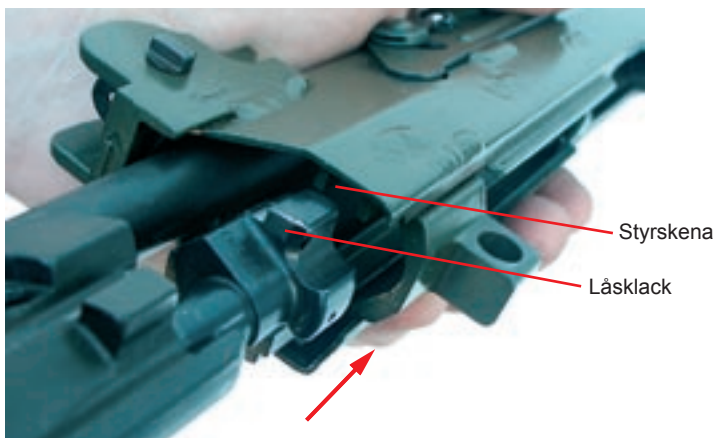
4. För in de båda handskyddens bakre ändar i lådan. För ihop de båda främre ändarna och sätt fast låsfjädern. Se till att låsfjädersn sidor går in i motsvarande spår i handskydden.

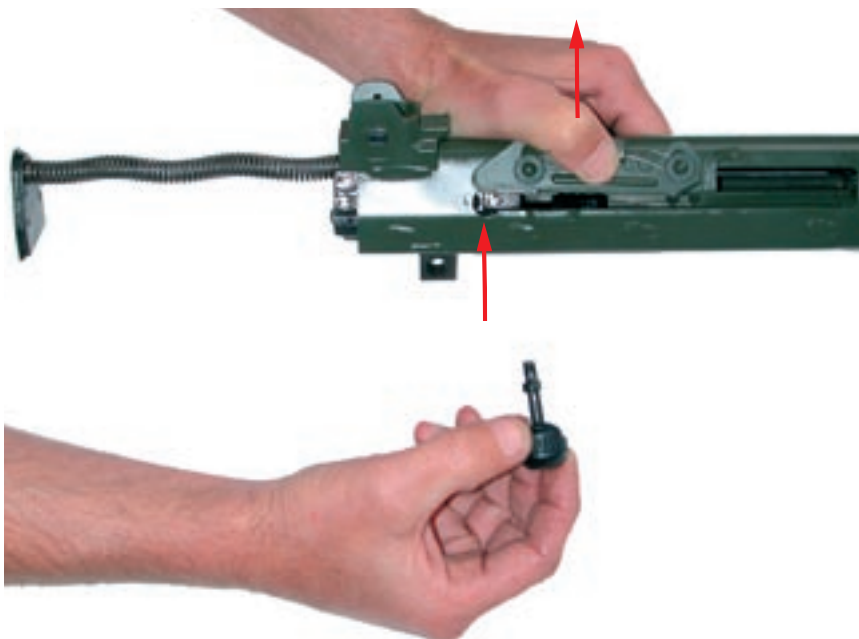
5. Se till att tändstiftsfjädern är oskadd och helt påträdd på tändstiftet. För in slutstycket i låsstycket och vrid det till låsläget.

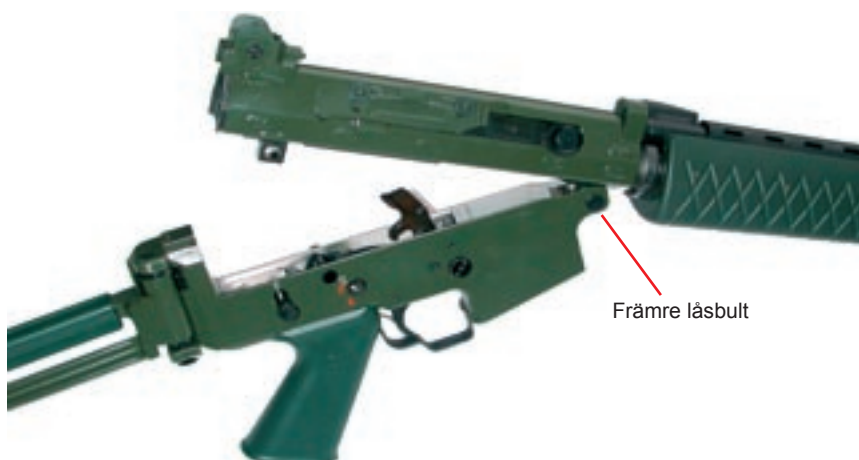
6. Tryck in framföringsfjäderanordningen i pistongen och vrid den 1/4 varv. Se till att framföringsstångens låsklackar går in i motsvarande urtag i pistongen och att den vrids så att bakplattan är vänd med den breda delen nedåt.
7. För in mekanismen i lådan.
Se till att slutstyckets låsklackar går in i lådans styrskenor.

8. Lyft upp skyddsluckans bakre del och för in manöverhandtaget. Låsstyckets och lådans urtag ska vara mitt för varandra.

9. Släpp skyddsluckan.
10. För mekanismen framåt.
11. Passa in underbeslag med axelstöd mot lådan.
12. Tryck in underbeslagets främre låsbult.

13. Sätt bakplattan på plats i lådan och fäll upp underbeslaget.

14. Tryck in underbeslagets bakre låsbult.
15. Spänn mekanismen, osäkra, blindavfyra och säkra.

Axelstöd

Infällning

1. Håll vapnet så, att undersidan är vänd mot kroppen.
2. Tryck in axelstödet spärr, pressa axelstödet ur låsläget (mot kroppen) och vik sedan in det mot lådan till spärrläget.

Utfällning

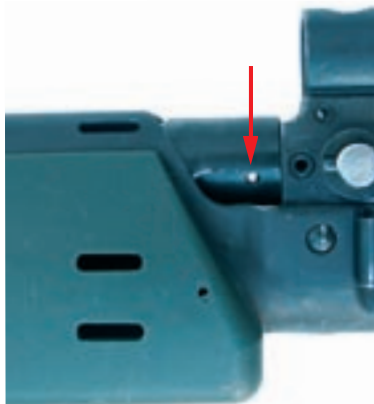
Dra axelstödet ur sitt spärrläge och vik ut det till utfällt läge. Det spärras då automatiskt.

Gasinställning

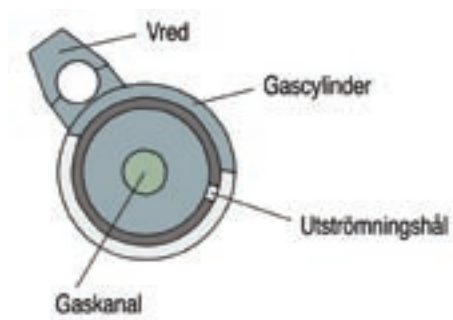
På vapnets ovansida finns ett vred för gasinställning. Vredet har två lägen, som ger olika gasmängd till pistongen. När vredet står i det vänstra läget (Gas 1) är utströmningshålet öppet. När det står i det högra läget (Gas 2), täcks utströmningshålet av gascylindern och då utnyttjas all den gas som passerar genom gasblocket.

Gasläge 1

Utströmningshålet öppet

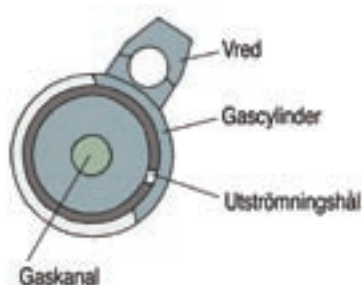

Gasläge 2

Utströmningshål stängt

Gasinställningen används så här:

- Läge Gas 1 (markerat med **en** skåra) används vid normala miljöförhållanden.
- Läge Gas 2 (markerat med **två** skåror) används vid temperatur under 0°C eller kraftigt nedsmutsat vapen, för att få en normal eldhastighet.

OBS!

Vid felaktigt inställt gasläge kan vapnet skadas på grund av för hög eldhastighet.

Magasin

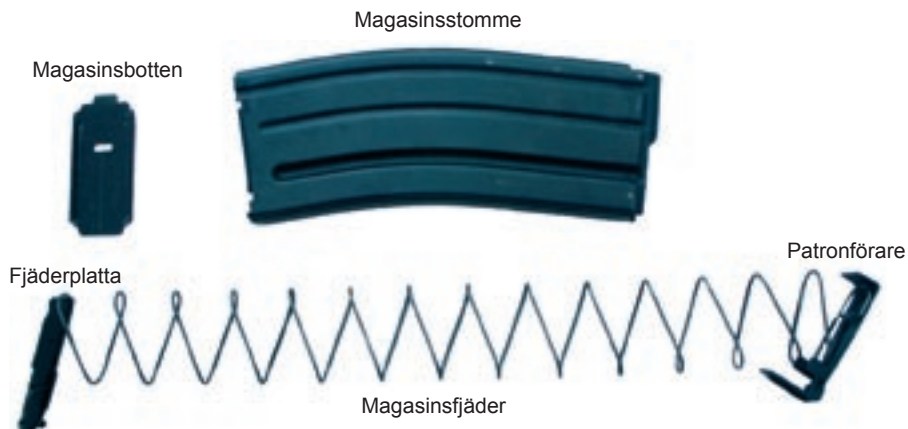
Isärtagning

- Tryck in fjäderplattans spärrtapp ① med universalverktyget och dra bort ② magasinsbotten. Håll emot fjäderplattan, så att den och magasinsfjädern inte sprätter ut.
- Ta bort magasinsfjädern med patronförare och fjäderplatta.

Obs!

Magasinsfjäder, fjäderplatta och patronförare får inte skiljas åt.

Hopsättning

- För in patronföraren med magasinsfjäders och fjäderplattan i magasinsstommen
- tryck ned fjäderplattan och för in magasinsbotten så långt att fjäderplattans spärrtapp snäpper in i sitt läge på magasinsbotten.

Magasin som ska användas är märkta med en cirkel på patronföraren.

Anmärkning

Skadade magasinläppar kan orsaka eldavbrott

Mynningsskydd

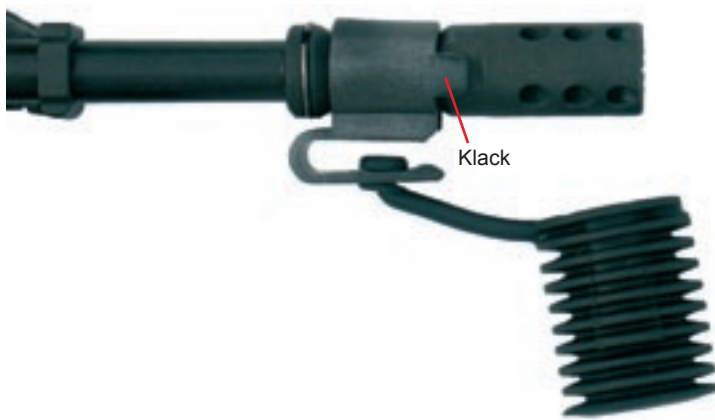
M4800-514039 Mynningsskydd ak 5 sk.

Mynningsskyddet består av två delar: Klammer med upphängningsanordning, samt mynningsskydd tillverkat av mjukt, stötdämpande material.

Montering av fäste

För in halva **knappen** i fästet. Använd ett trubbigt föremål som hjälp för att peta in resten av knappen i spåret. Säkerställ att **knappen** fäster i spåret. Montering underlättas om knappen fuktas/smörjs. Fäst klammern runt flamdämparen. Säkerställ att **klacken** passar in på flamdämparen. Den ska förhindra att klammern vrids ur sitt läge.

Mynningsskydd på

Fatta med handen om de markerade ytorna, **greppet**, skjut skyddet framåt och fäst det sedan på flamdämparen.

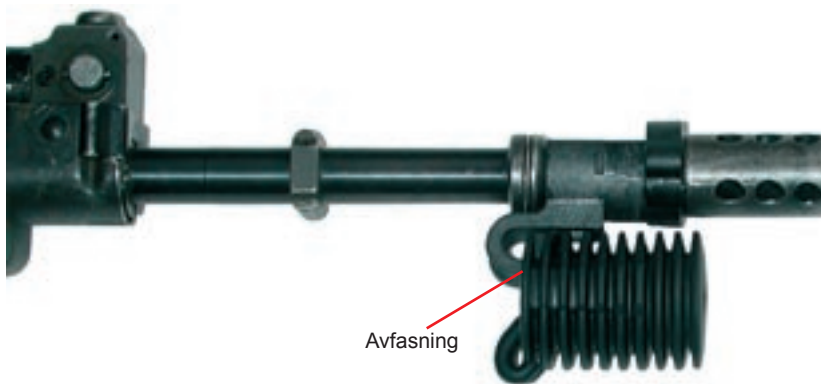
Varning!

Inga fingrar framför mynningen!

Mynningsskydd av

Fatta med handen om *greppet*. Tryck skyddet framåt och fäst de sedan skyddet i klammern. Tryck skyddet bakåt så att **avfasningen** i skyddet passar in i klammern.

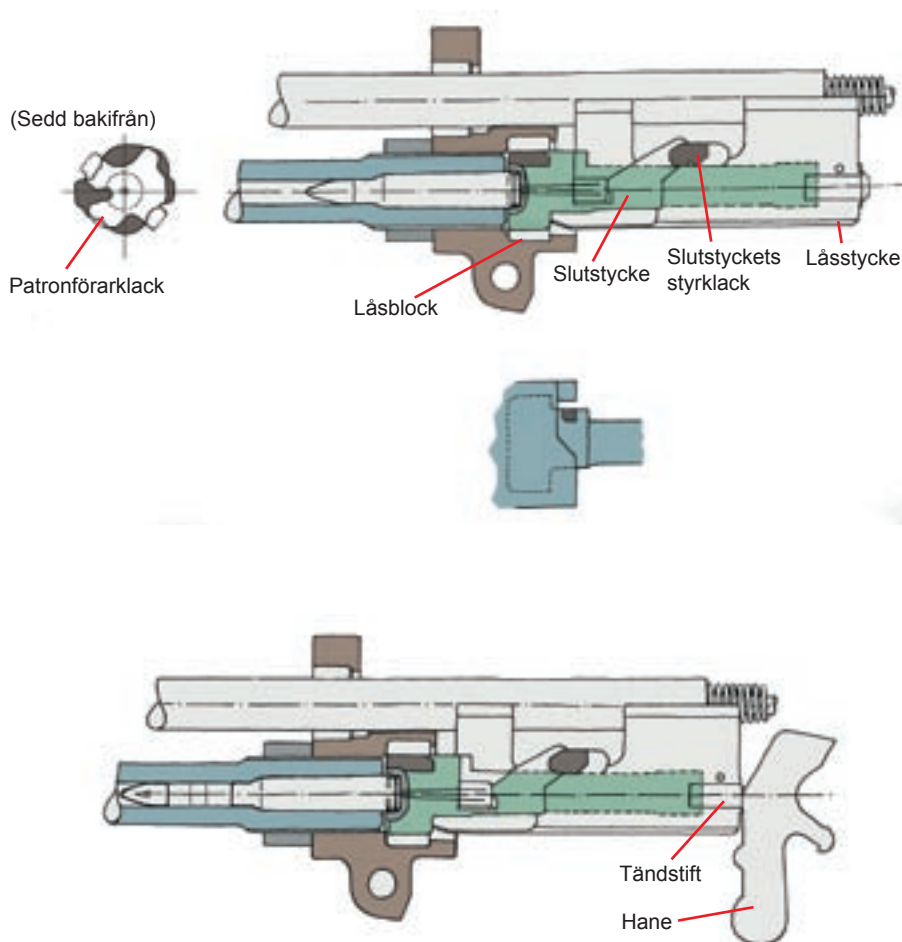
Anmärkning

Mynningsskyddet ska tas av före skjutning. Det ska förhindra att föroreningar som till exempel jord, is och snö att komma in i pipan (vilket kan förorsaka pipsprängning) samt förhindra tandskador eller annan oavsiktlig skada.

Funktion

Utgångsläge

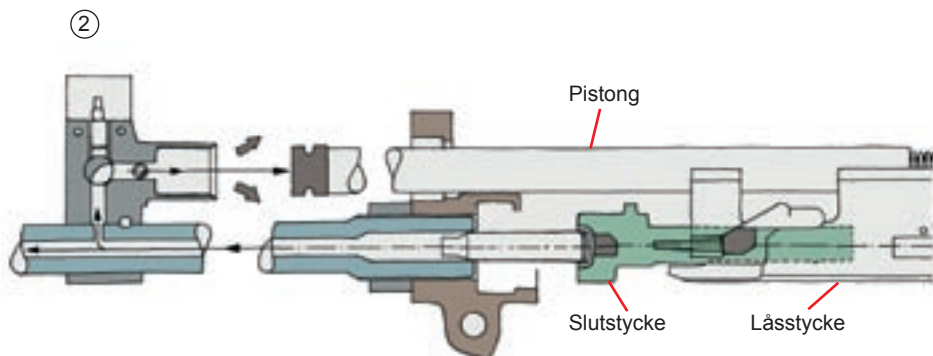
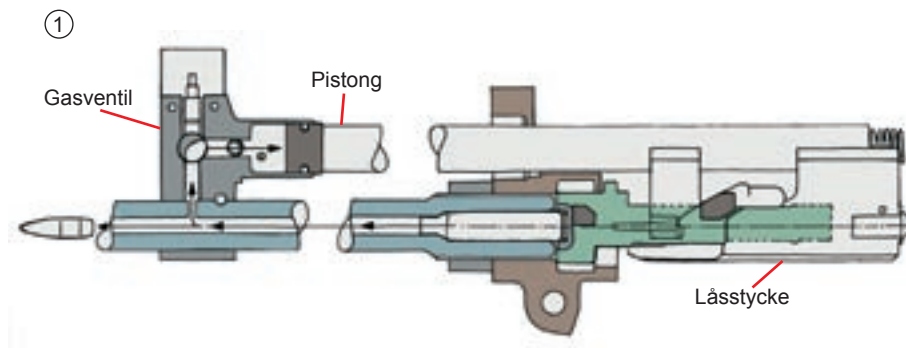
En patron finns i patronläget, slutstycket är låst och avfyring sker. Krutgaserna pressar därvid projektilen in i loppet.

Mekanismens rörelse bakåt

När projektilen har passerat pipans gaskanal, leds en del av gasen genom gasblocket till pistonghuvudet ①. Därvid pressas pistongen med låsstycke bakåt ②.

När låsstycket rör sig bakåt, påverkar dess sneda yta slutstyckets styrklack så, att slutstycket vrids. Vridningen fortsätter tills låsklackarna är i horisontalläge och i linje med lådans styrspår.

Utkastning

Hylsan följer med vid mekanismens bakåtgående rörelse. När slutstycket och hylsan når den bakre änden av utkastaröppningen, slår hylsans bakplan mot utkastaren, som är fäst i lådan. Då tvingas hylsan att svänga runt utdragaren och kastas ut genom utkastaröppningen. Därefter fortsätter slutstycket och låsstycket att röra sig bakåt, tills de stoppas av bakplattan.

Mekanismrörelse framåt

Magasinsfjädern pressar patronerna uppåt så att den översta patronen ligger an mot en av magasinsläpparna. Framföringsfjädern pressar mekanismen framåt och efter en gångväg på cirka 35 mm får slutstyckets patronförarklack kontakt med bakplanet på den översta patronen.

Slutstycket trycker mot bakplanet så att patronen frigörs från magasinet och förs in i patronläget. Låsstycket påverkar slutstycket så att det fortsätter framåt.

Då sker följande.

- Slutstyckets framåtgående rörelse avslutas.
- Slutstycket börjar vrida sig.
- Utdragaren förs uppåt och griper in i patronens utdragsspår när patronens bakplan befinner sig i stötbotten.

Mekanismen är helt låst när slutstyckets vridning är avslutad.

Anmärkning

Vapnets pipa är fastsatt i lådan och har ingen annan stödpunkt. Därför får remstöd *inte användas vid skjutning, eftersom det medför att träffbilden förändras.*

Avfyringsinrättning

Utgångsläge:

- Mekanismen låst
- hanen upphakad.

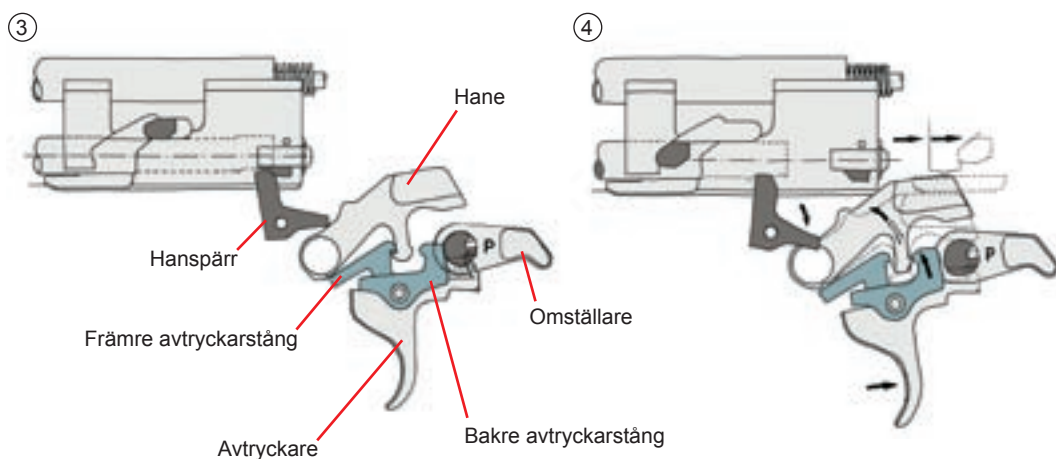
Patronvis eld

Omställaren ③ och ④ står i läge P. Omställaraxeln är då vriden så, att en urfräsning ligger mitt för avtryckarens bakre klack. Detta gör det möjligt för skytten att föra avtryckaren bakåt. När den förs bakåt, följer den främre avtryckarstången med.

Därvid frigörs hanen, som av slagfjädern slungas fram mot tändstiftets bakre del. Tändstiftet trycks framåt och skottet avfyras.

Vid mekanismens bakåtgående rörelse förs hanen tillbaka till spänt läge, där den hålls av hanspärren.

Under mekanismens framåtgående rörelse låses de rörliga delarna och hanspärren vrids framåt. Hanen frigörs då från hanspärren och hakas upp på den bakre avtryckarstången. När avtryckaren släpps, överförs hanens upphakning från den bakre till den främre avtryckarstången.

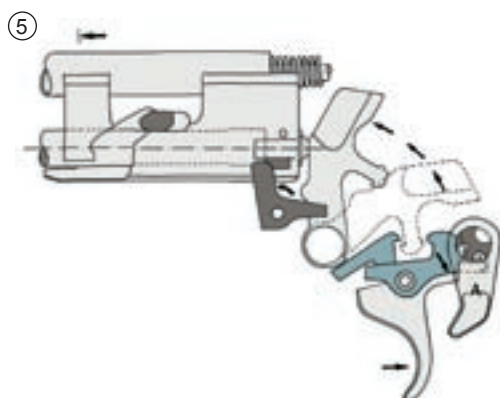

Automateld

Omställaren ⑤ står i läge A. Omställaraxeln är då vriden så, att en urfräsning ligger mitt för avtryckarens bakre klack. Detta medger att avtryckaren förs bakåt. Den bakre avtryckarstången är låst mot omställaraxelns cylindriska yta och kan inte röra sig. Det är bara den främre avtryckarstången som följer avtryckarrörelsen, vilket medger att

- hanen frigörs
- första skottet avfyras.

Under eldgivning styrs hanen endast av hanspärren. Hanen frigörs från hanspärren när denna påverkas av låsstycket. Detta sker när låsstycket fullbordar sin framåtgående rörelse (mekanismen helt framförd i låsläge). Eldgivningen upphör när avtryckaren släpps fram. Därvid återgår den främre avtryckarstången till sitt bakre läge och hakar upp hanen i spänt läge.

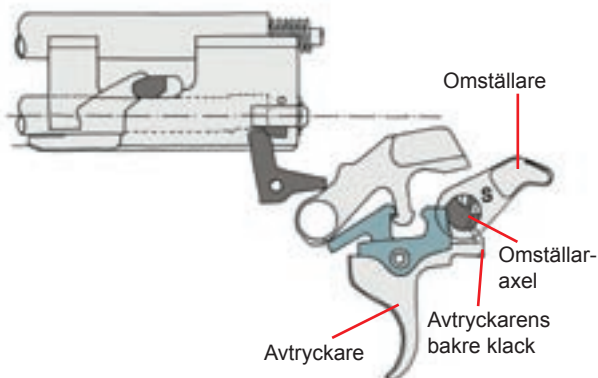

Säkringsanordningar

Säkrat vapen

Omställaren står i läge S.

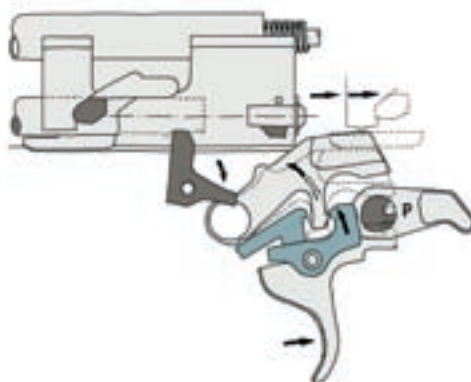
I detta läge kan avtryckaren inte föras bakåt, eftersom dess bakre klack ligger an mot omställaraxelns cylindriska yta. Dessutom hindrar den främre avtryckarstängens främre del hanen från att frigöras.

Säkring mot för tidig avfyring

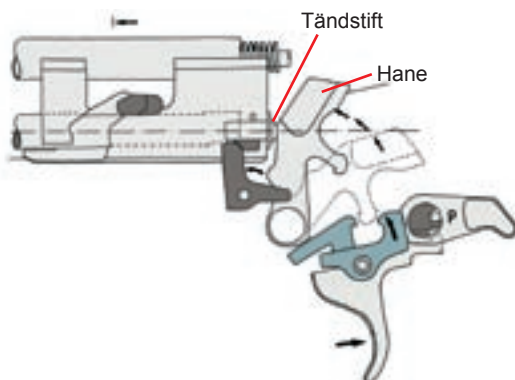
Omställaren står i läge P.

Under mekanismens framåtgående rörelse hålls hanen nere av de rörliga delarna. När låsstycke har passerat hanen hålls denna av hanspärren. Under den sista delen av låsstyckets framåtgående rörelse vrids hanspärren framåt, så att hanens upphakning överförs till den bakre avtryckarstäng.

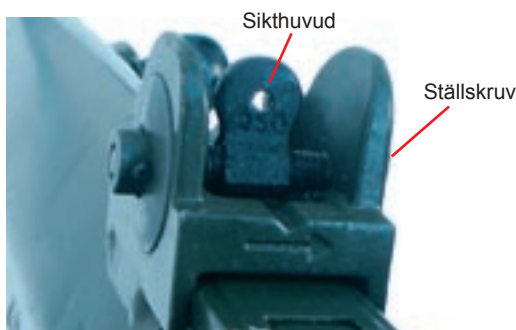
Hanens anslag mot tändstiftet

Anslag kan endast ske när vapnet är helt låst, dvs låsstycket är helt framfört och slutstycket reglat vid pipan. Tändstiftet är lagrat i låsstycket och kan inte nås av hanen om inte låsstycket är helt framfört.

Riktmedel

Riktmedlen består av sikthuvud med hålsikte och stolpkorn. Sikthuvudet kan ställas i två lägen, vilka motsvarar skjutavstånden 250 m (grundsikte) och 400 m.

Sikthuvud med hålsikte

Stolpkorn med kornskyddsring

Ger vapnet en felaktig träffpunkt på grund av temperatur, vind eller ljusförhållanden, rättar du detta genom att välja en annan riktpunkt. Om vapnet under en längre tid ger felaktig träffpunkt måste det skottställas. Som hjälpmedel används universalverktyget.

Skottställning

Skottställning görs på 30 m mot en särskild skottställningstavla eller mot en tavla med riktprick på 100 m med ett överslag på 11 cm. Detta motsvarar 250 m skjutavstånd.

Skottställning i sida

Om medelträffpunkten ligger till höger eller vänster om riktpunkten, flyttar siktet genom att man vrider på sikthuvudets ställskruv.

- Om medelträffpunkten ligger till höger, vrids ställskruven moturs (vänster).
- Om medelträffpunkten ligger till vänster, vrids ställskruven medurs (höger)

1/4 varv (2 snäpp) på ställskruven flyttar medelträffpunkten 4 cm på 100 m, 8 cm på 200 m osv.

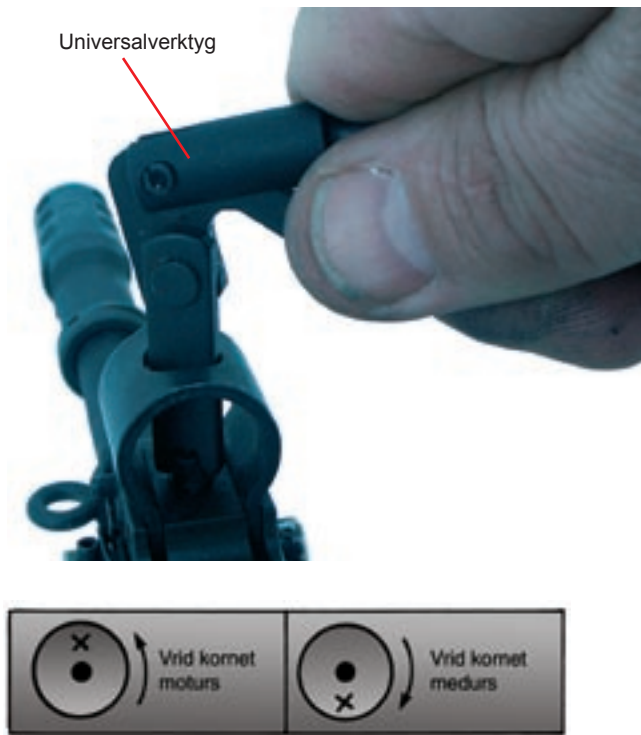
Skottställning i sida. X = medelträffläge

Skottställning i höjd

Om medelträffpunkten ligger för högt eller för lågt, skruvas kornet upp eller ner.

- Om medelträffpunkten ligger för högt, skruvas kornet moturs (upp).
- Om medelträffpunkten ligger för lågt, skruvas kornet medurs (ner).

En vridning av kornet 1/4 varv flyttar medelträffpunkten 4 cm på 100 m, 8 cm på 200 m osv.

Skottställning i höjd. X = medelträffläge

Ak 5 B

M3290-115010 Kikarsikte ak 5B.

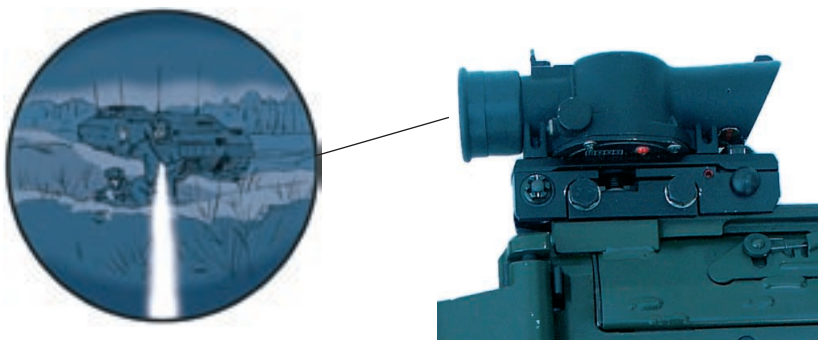
Kikarsiktet består av en kikare med fäste. På fästet sitter avståndsratten och justerskruvar för höjd och sida.

Kikarsiktet

Kikaren består av ett kikarrör med ett optiskt linssystem och riktmedel i form av en tritiumbelyst stolpe.

Kikaren är mycket ljusstark och har fyra gångers förstoring samt variabel belysning av riktmedlets spets. Kikarsiktet kan därför användas även under dåliga ljusförhållanden.

Kikarens synfält är 175 streck (175 m på 1000 m).

Kikaren är monterad i fästet, så avståndsställning samt justering av skottställningen i höjd och sida görs på fästet.

Skyddet består av skyddsfodral som täcker hela kikarsiktet.

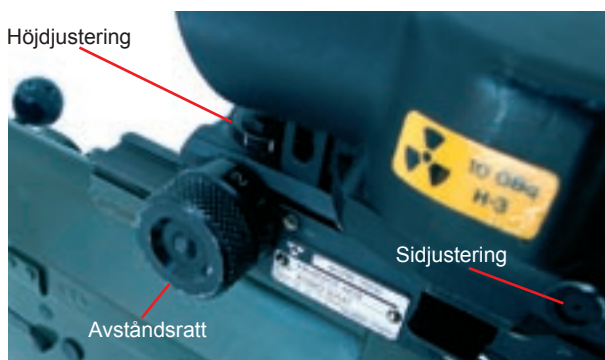

På kikarens översida finns ett enkelt reservriktmedel.

Fästet

Kikarsiktet kan ställas in på avstånd mellan 100–600 m. Inställningen görs med 50 m intervall från 200 m med avståndsratten på fästet.

Sidjustering

Justering av skottställningen görs med justerskruvar i höjd och sida. Justeringarna görs med universalnyckel ak 5 B.

Handhavande

Fastsättning och borttagning

Fästet monteras på vapnets skena med hjälp av spännbacken med bultar. Kikarsiktet ska normalt alltid vara monterat på vapnet. Vid förrådsförvaring under längre tid kan det vara avtaget. Fastsättning och borttagning görs med hjälp av universalverktygets fasta nyckel.

Fastsättning

1. Kontrollera att spännbackens bultar är lossade.
2. Håll upp låsarmen och skjut in fästet på vapnets fästskena. Fästskenan har olika låslägen för att medge en individuell anpassning av placeringen.
4. Normalt ska ögonbrynet ha kontakt med ögonmusslan. Provrikta och välj låsläge. Dra fast spännbackens bultar.
3. Sätt på skyddsfodralet.

Borttagning

1. Lossa spännbackens bultar, håll upp låsarmen och dra av kikarsiktet från fästskenan.
2. Sätt på skyddsfodralet.

Spännbackens bultar

Skottställning

Medelträffpunkten kan variera något beroende på inverkan av väder och vind. Normalt görs ingen ändring av skottställningen om avvikelsen är mindre än ett streck (10 cm per 100 m).

Justering av skottställning

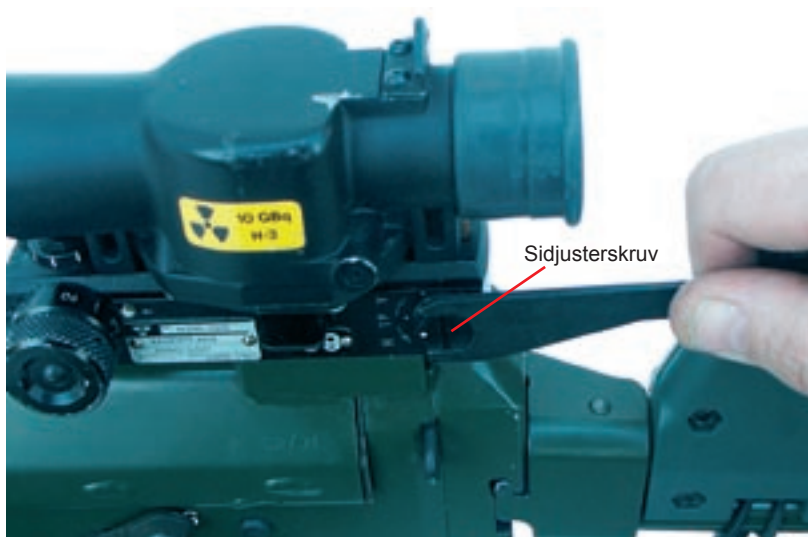
Skottställning görs normalt på 30 m mot skottställningstavla GLA 20450 eller mot tavla med riktprick på 100 m. Kontrollskjutning bör ske på minst 300 m.

Principen för skottställningen är att justerskruvarna skruvas åt det håll medelträffpunkten ska flyttas.

Skottställning i höjd sker med höjdjusterskruven. Om den vrids ett skalstreck mot **H** (Höj), höjs medelträffpunkten ett streck (10 cm per 100 m). Vrids den mot **S** (Sänk), sänks medelträffpunkten.

Skottställning i sida sker med sidjusterskruven. Om den vrids ett skalstreck mot **V**, flyttas medelträffpunkten ett streck (10 cm per 100m) åt vänster. Vrids den mot **H**, flyttas medelträffpunkten åt höger.

Obs!

Skyddsfodralet ska *alltid* vara på när kikaren inte används.

Bildförstärkare Ak 5 B

M3220-106011 Bildförstärkare ak 5 B.

Bildförstärkaren är ett passivt ljusförstärkande instrument endast avsett för bruk i mörker. Principen för funktionen är att befintligt omgivningsljus (måne, stjärnljus eller återreflekterande elektriskt ljus) förstärks på elektronisk väg till en ljusstark grönaktig bild av synfältet.

Obs!

Bildförstärkaren får aldrig användas utan dagsljusskydd i dagsljus eller stark konstbelysning då bildförstärkarröret kan ta allvarlig skada.

Bildförstärkaren används antingen handhållen som spaningsinstrument eller monterad på kikarsikte.

Utförligare beskrivning framgår av *SoldR Mtrl Mörker*.

Data

Objektiv fokallängd	80 mm
Öppningsdiameter	78 mm
Förstoring	1 x
Synfält	12 grader
Fokusering	25 m till "oändligt"
L x b x h	230x140x140 mm
Drifttid vid +20 grader	> 80 timmar
Bildförstärkarrör, typ	generation 2 +

Tillbehör

- 1 Bildförstärkare
- 2 Fäste
- 3 Batterier
- 4 Rengöringssats
 - Dammpensel
 - Torkduk
- 5 Ströljusskydd

Konstruktion

Mekanisk uppbyggnad

Bildförstärkare ak 5 består av två delar: bildförstärkaren, vars hölje är tillverkat av aluminium och kikaren, som tillverkas i kolfiberförstärkt plast. Bildförstärkaren är utrustad med ett bildförstärkarrör av generation 2 +, där plustecknet innebär att bildförstärkaren kan uppgraderas till generation 3.

Strömställaren har två lägen: Aktivera ("ON") och stänga av ("OFF") bildförstärkarröret.

Objektiv. – Ljuset från observationsområdet kommer in genom frontlinsen och fokuseras med spegel och objektivlins på bildförstärkarrörets fotokatod.

Objektivskyddet skyddar frontlinsen i nattkanalen mot åverkan och bildförstärkarröret mot skadlig exponering av dagsljus.

Fokuseringsratt. – Med fokuseringsratten kan bildförstärkaren fokuseras från 25 m till oändligheten.

Fästskenan på bildförstärkarens undersida medger en snabb montering på kikaren eller på kikarsiktet. Den låses med låsspaken på bildförstärkarens högersida.

Fästet på kikarsiktet består av flera delar varav det egentliga fästet monteras där kikarsiktets bakre snabbriktmedel sitter. Ett ströljusskydd, tillika stödkåpa, monteras i kikarsiktets framkant genom att tryckas in mot frontlinsen.

Batterihållaren rymmer två standard 1,5 V R 6 batterier.

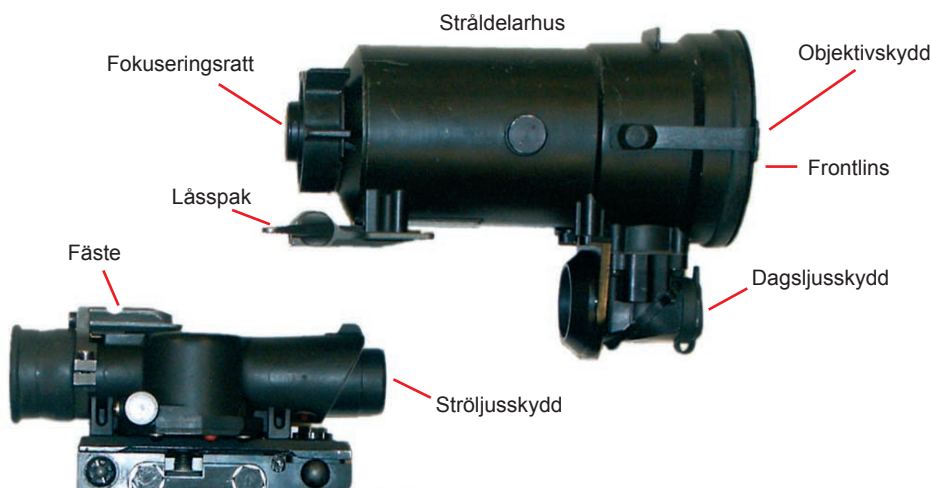
Funktion

Det svaga ljuset från stjärnhimlen, månen eller återreflekterande ljus från avlägsna samhällen belyser terrängen. Denna belysningsstyrka, ned till ca 1 millilux belysningsnivå vid endast stjärnljus, uppfångas av bildförstärkaren och förstärks mer än 44 000 ggr och presenteras som en grönaktig bild på bildförstärkarrörets utgångssida. Själva ljusförstärkningen sker genom att ljuset får träffa bildförstärkarrörets fotokatod som avger elektroner i proportion till ljusintensiteten. Dessa elektroner multipliceras ett stort antal gånger genom sekundäremission i s k mikrokanaler som pålagts en högspänning och får träffa en fluorescerande skärm, fosforskärmen, där elektronerna omvandlas med en grönaktig färgton.

För en utförligare beskrivning – se *Sold Mtrl Mörker*

Handhavande

Bildförstärkaren är ett känsligt precisionsinstrument och ska behandlas med stor försiktighet. Speciellt är bildförstärkarröret känsligt för stark belysning. Se till att objektivskyddet alltid är monterat då instrumentet inte används.

Montering

Batterier

- Se till att strömställaren står i läge "off".
- Öppna locket på batterihållaren genom att vrida låsvredet ett kvarts varv medurs.
- Sätt i batterier enligt markering på batterihållaren.
- Stäng locket.
- Gör funktionskontroll.

Bildförstärkare på kikarsikte

Montering

Se till att ströljusskyddet finns instuckat i fronten på kikarsiktet. Saknas detta, måste ett nytt tryckas in i kikarsiktets front. Montering av fäste på kikarsikte ska göras av vapentechniker eller motsvarande behörig personal. Se till att fäst detaljerna löper i varandra. Lås fast bildförstärkaren med låsspaken. Kontrollera att den sitter fast.

Demontering

Lossa bildförstärkarens låsspak. Tryck bildförstärkaren framåt, bort från okularändan. Detta kan gå trögt p g a en tätningsspackning runt kikarens objektivöppning.

Imma

Andedräkten ger lätt imma på okularens yttre lins, speciellt i kallt väder. För att undgå detta försök att inte andas framåt/uppåt.

Uppträdande

För att undgå upptäckt tänk på att bildförstärkaren

- har en spegelkonstruktion som kan reflektera vilket kan upptäckas på stora avstånd
- avger ett grönt sken som kan reflektera i ditt ansikte och ses med andra bildförstärkare.

Varning!

Endast då dagkanalen är blockerad med dagljusskyddet utgör instrumentet ett skydd för ögat mot laserstrålning.

Funktionskontroll

Kontrollera att

- bildförstärkaren är låst i sitt läge
- objektivskyddet sitter fast och är oskadat
- funktionen i läge "off" och "on"
- en grön bild syns i läge "on"
- fuktindikatorn är blå, dvs torr
- tillbehören finns och är hela.
- reservbatterier finns tillgängliga

Förebyggande underhåll

Se allmänna bestämmelser för vård av optik som finns i SoldR Mtrl Förebyggande underhåll.

Daglig tillsyn

Gör ren bildförstärkaren enligt anvisningar.

Kontrollera att

- dioptriinställningen, ögonvidd och fokuseringen fungerar och går att vrida mellan sina ändlägen
- objektivskyddet sluter tätt
- strömställarfunktionen fungerar i läge "ON" – "OFF"
- Fästdetaljerna är rengjorda och fria från skador
- tillbehören finns
- batterierna är färska.

Gör funktionskontroll

Felsökning

Ingen bild erhålls

Kontrollera att

- batterierna är rätt isatta
- batterierna är färska
- kontaktytorna är rena och fria från oxider.

Obs!

Kontaktytor får ej skrapas med mejsel eller andra hårda verktyg.

Bilden är oskarp

Kontrollera

- att linsytorna är fria från smuts och imma
- fokuseringsinställningen.

Kvarstår felen lämna in bildförstärkaren för reparation.

Obs!

Förvara inte bildförstärkaren med batterier isatta.

Laserpek Ak 5

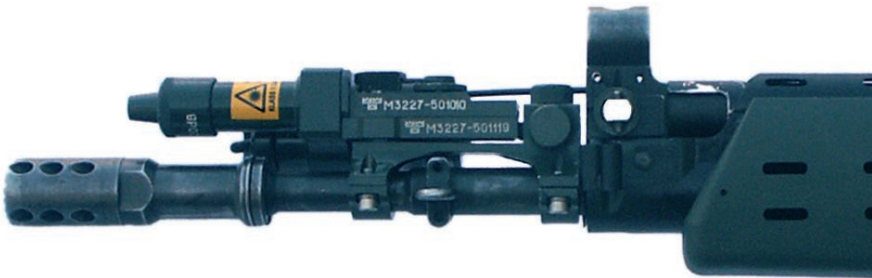

M3227-501011 Laserpek ak5/T.

Laserpek är konstruerad för montering på pipan till automatkarbin 5 och används i kombination med en bildförstärkare buren på huvudet.

Laserpekaren finns i tre varianter:

- Laserpekare (grundversion)
- Laserpekare 5 MW (högeffektsvariant)
- Laserpekare syn (synlig stråle) som även kan användas utan bildförstärkare.

Data

Laserklass:	Laserpekare	Klass 1
	Laserpekare 5 MW	Klass 3b
	Laserpekare syn	Klass 1
Uteffekt:	Laserpekare	0,6–0,9 mW
	Laserpekare 5 MW	< 5 mW ¹
	Laserpekare syn	< 1 mW
Våglängd:	Laserpekare	860 nm
	Laserpekare 5 MW	860 nm
	Laserpekare SYN	635 nm
Punktstorlek:		4 cm på 100 m

¹ Laserpekare 5 MW har som extra utrustning en baffel med dämpningsfilter. Med denna monterad erhålls < 0,9 mW uteffekt och lasern kan då betraktas som en Klass 1 laser.

Tillbehör

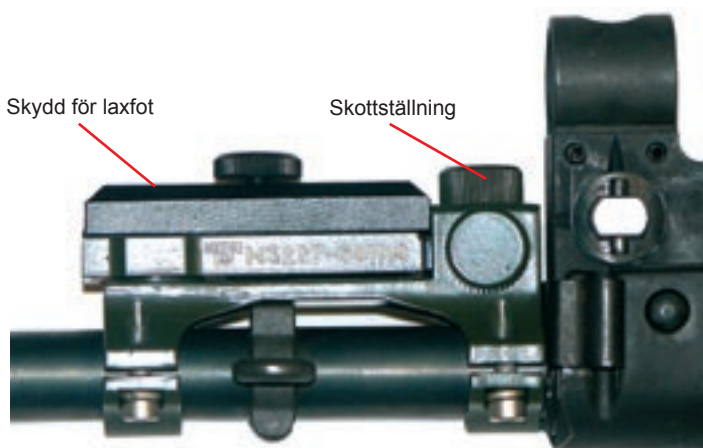
1. Väska
2. Bruksanvisning Ak 5
3. Laserpekare
4. Fäste Ak 5
5. Skydd laxfot
6. Litiumbatteri 3 V
7. Sexkantnyckel 3 mm och 4 mm
8. Kardborreband
9. Avtryckarkabel Ak 5

Handhavande

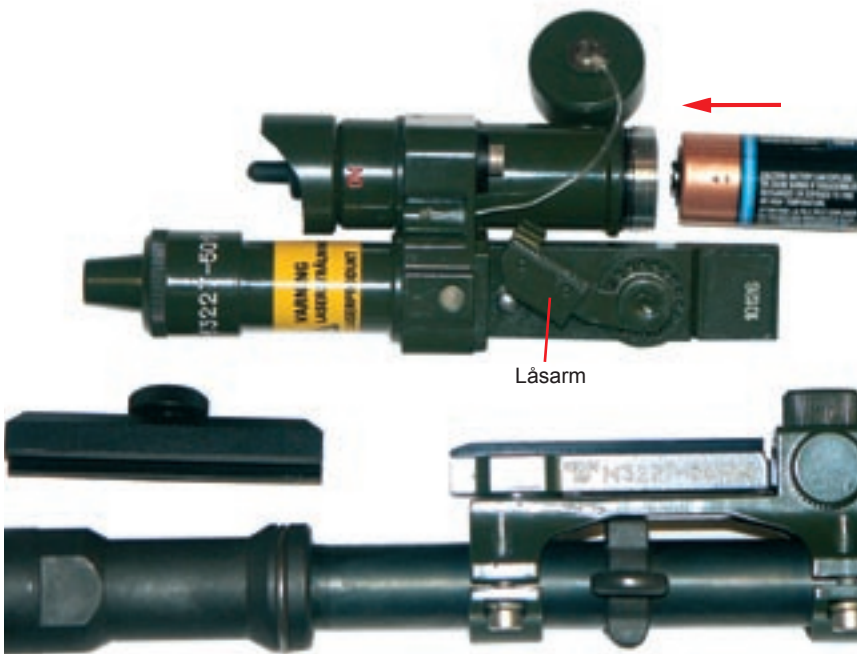
Montering av fäste

Montera fästet genom att öppna byglarna och klämma fast dem runt pipan på var sin sida om rembygeln med skruvarna. Dra åt med 4 mm sexkantnyckel. Skottställningen ska sitta bak mot handskyddet. Efterdragning kan behöva göras.

Fastsättning av laserpek

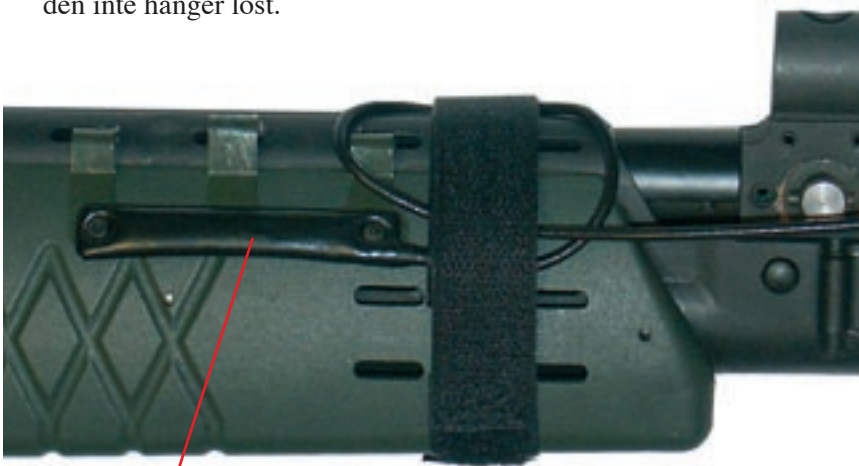
1. Sätt i ett 3 V litiumbatteri med pluspolen mot batterilocket. Strömbrytaren i läge OFF.
2. Lossa skyddet för laxfoten och förvara det i väskan.
3. Lossa låsarmen genom att föra armen moturs till stopp.
4. Skjut på laserpekaren genom att föra låsarmen medurs till låst position över låsklacken.

5. Skruva in avtryckarkabeln i hylstaget. Skruva på stiftproppens rörliga del

6. Snäpp fast avtryckarkabelns kontaktbleck i bekvämt läge i skårna på vapnets handskydd.
7. Fäst avtryckarkabeln mot vapnet med medföljande kardborreband så att den inte hänger löst.

Avtryckarkabelns kontaktbleck

Varning!

Gäller endast laserpekare 5 MW: Denna laserpekare har en extra baffel – baffel 5 MW – med ett dämpfilter. Med dämpfiltret ändras laserpekare 5 MW till klass 1, dvs samma som grundversionen. Övningsledare anvisar vilken baffel som ska användas.

Aktivering av laserpek

Laserpekaren kan aktiveras på två sätt.

- Tryck in strömbrytarens kontaktbleck. (Strömbrytaren ska vara i läge OFF.) Lasern är tänd endast så länge kontakten hålls intryckt.
- Strömbrytaren i läge ON. (Fremst vid inskjutning och kontroll av kabel.) Lasern är tänd hela tiden.

Strömbrytare

När laserpekaren tänds med strömbrytaren, tänds även en röd indikator på ovansidan av laserpekaren som en varning att pekaren är tänd.

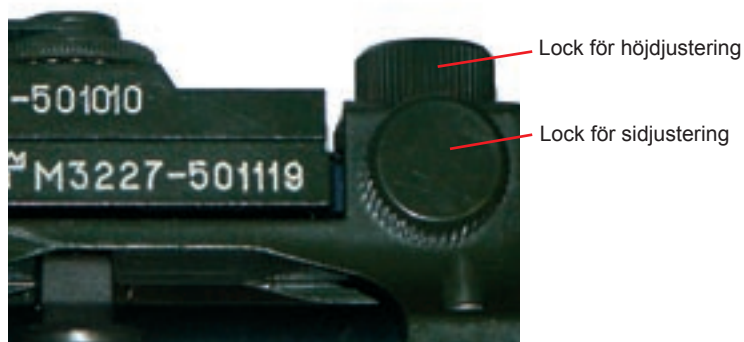
Skottställning

Varje gång ett fäste monteras på ett vapen måste ny skottställning genomföras. Av- och påtagning av laserpekare på fästet kräver ingen ny skottställning.

Skottställning utförs lämpligast på 100 m. Laserpunkten läggs mitt i målet och ett skott avfyras. Träffpunkten noteras och korrigering i höjd och sida görs. Detta upprepas tills laserpekaren är skottställd med vapnet.

Justering

- Lossa låsskruven 2–3 varv med 3 mm sexkantnyckeln.
- Ta av locket för höjdjusteringen.
- Justera med skruvmejsel tills rätt höjdinställning erhållits. (Ett snäpp motsvarar 4 cm på 100 m.)
- Upprepa motsvarande för sidojustering.
- Efter justering dras låsskruvarna åt.
- Provsjut. Vid behov upprepa justeringen.

Justering av låsarm

Under låsarman finns en skiva med hål i. I ett av hålen finns ett låsstift. Detta stift kan lossas genom att med en tandpetare (motsv) trycka ned stiftet och samtidigt rotera skivan åt ena eller andra hållet. Medurs lossar och moturs spänner låsarman.

Borttagning av laserpekaren

Efter användande

- Stäng av laserpekaren.
- Lossa avtryckarsladdens kontakt och kardborreband från handskyddet.
- Lossa låsarman genom att föra armen till stopp.
- Skjut laserpekaren framåt tills den lossnar från fästet.
- Ta ur batteriet.
- Torka rent laxfotsfästet och sätt på skyddet.
- Förvara laserpekaren med tillbehör i sin väska.

Vapenkontroll

Kontrollera att

- batterierna är färska
- laseröppningen och glaset är fria från smuts (använd vid behov pensel och torkduk)
- laxfotsfästet är rent
- indikatorn tänds då strömbrytaren ställs i läge ON.

Förebyggande underhåll

Utöver de allmänna bestämmelserna för vård av vapen som finns i *SoldR Mtrl Förebyggande underhåll* och i *Vintersoldat* gäller följande.

Daglig tillsyn

Genomför vapenkontroll. Ta ur batteriet. Rengör alla detaljer. Om laserpekaren utsatts för saltvatten, skölj i sötvatten, även kontakten. Torrtorka därefter noggrant. Efter rengöring inoljas laxfoten innan skyddet sätts på

Vapenlampa Ak 5

M4800-514029 Vapenlampa ak 5 MP.

Vapenlampa till ak 5 är integrerad i höger handskyddsdelen. Lampan ger ett mycket kraftigt ljus.

Ljusmodulen är stötsäker och aktiveras genom tryck på strömbrytaren som löper längs sidan på handgreppet. Det finns även en säkerhetsbrytare som förhindrar oavsiktlig aktivering av lampan.

Data

Ljusstyrka	65 Lumens
Lamptyp	Högtrycks Xenon
Lampa/reflektor	Fabriksfokuserad
Batterityp	Litium (alt NiCd)
Drifttid	Ca 1 tim (kontinuerlig belysning)

Tillbehör

1. Handskydd (H-ak5)
2. Lampa med reflektor
3. Fodral
4. Täckplåt för tryckbrytare Z 10
5. Litiumbatteri (DL 223AV)
6. IR-filter.

Montering

1. Ta bort höger handskydd.
2. Sätt i batteriet i den gängade öppningen med pluspolen framåt och fäst handskyddet på dess plats.
3. Skruva fast ljusmodulen över batteriet. Obs! Dra inte för hårt – lätt handkraft.
4. Skjut ringen (säkerhetsbrytaren) till höger.
5. Tänd lampan genom ett lätt tryck på tryckströmbrytaren.

Täckplåt

Täckplåten används för att anpassa storleken på tryckströmbrytaren efter personliga önskemål. Rengör ytan noga med tillhörande rengöringslapp. Sätt dit täckplåten genom att dra bort skyddspapperet och fäst den mot tryckströmbrytaren.

Byte av glödlampa/reflektor

Skruva ur lamphuvudet från modulen, ta ur glödlampan/reflektorn och ersätt den med en ny.

Varning!

Kontrollera att säkerhetsbrytaren står i läge "av" när systemet förvaras i packning, motsv. Om lampan av misstag aktiveras, kan ljusmodulen överhettas och kringliggande material skadas.

Förebyggande underhåll

Utöver de allmänna bestämmelserna för vård av vapen som finns i *SoldR Mtrl Förebyggande underhåll* och i *Vintersoldat* gäller följande.

Daglig tillsyn

Ta ur batteriet. Rengör alla detaljer. Om lampan utsatts för saltvatten, skölj den i sötvatten, även kontakten. Torrtorka därefter noggrant.

Felsökning

Ingen ljusstråle

Kontrollera

- att strålöppningen inte är igensatt av smuts m m
- att indikatorn lyser när strömbrytaren slås till
- batteriets polaritet
- att kontakterna är rena.

Sätt i ett nytt batteri samt kontrollera aktiveringsknappen med kabel och anslutning

Ammunition

Till ak 5 används:

1. M4005-206300	5,56/5 stkprj
2. M4005-206310	5,56/B stkprj
3. M 4005-206410	5,56/B slprj *
4. –	5,56 pprj
5. M4005-306510	5,56/ 5 IR-slprp
6. M4005-209110	5,56/5 övnprj
7. M4005-209900	5,56 lös ptr 5
8. M 4950-051001	5,56 Blind prj

* **OBS!** Märkningen – ej att förväxla med lös ammunition

Handhavande

Vapenkontroll

Kontrollera att

- riktmedlen inte är skadade eller glappar
- avtryckaren går fullt fram igen efter avfyring
- tändstiftsfjädern inte är deformerad
- mekanismens nummer är detsamma som lådans tre sista siffror.
- pipan fri från smuts
- mynningsskyddet påsatt
- mekanismen löper lätt i lådan (insmord med CLP)
- omställaren har distinkta lägen och att säkringen fungerar
- magasinen är hela och rena
- ammunitionen är av rätt slag och oskadad.

Påfyllning av magasin

Patroner som fylls på i magasinet skall tryckas så långt bak som det går.

Obs!

Slå inte magasinet mot hårda föremål. Detta förorsakar skada på magasinet med eldavgång som följd.

Laddning

1. Säkra vapnet.
2. Håll vapnet med mynningen snett uppåt och med magasinöppningen *vinkelrätt åt höger*.
Axelstödet stöds mot midjan (stridsbältet motsv).
Vänster hand fattar om handskyddet.

3. Sätt i magasinet och kontrollera att det sitter fast genom att dra i magasinet.

4. Dra manöverhandtaget med höger hand (tumme och pekfinger) till det bakre ändläget och *släpp det*.

Obs!

Följ inte med framåt med handen!

5. Kontrollera att mekanismen är låst genom att med handloven trycka manöverhandtaget framåt.
6. Ta ned vapnet.
7. Stäng magasinlocket (motsv).

Patron ur

1. Säkra vapnet (omställaren på läge S). Inta utgångsställning som vid laddning.
2. Fatta med höger hand om magasinet. Tryck (med tummen) in magasins-spärren. Ta ur magasinet.

3. Stoppa ned magasinet i magasin-fickan.
4. Dra tillbaka manöverhandtaget *långsamt* till sitt bakre ändläge. Haka upp mekanismen genom att dra manöverhandtaget utåt och för fram det ca 1 cm.

Vänster hand kan flyttas till magasinstyrningen innan mekanismen hakas upp och därvid fånga upp den ev utkastade patronen.

Varning!

Vid hastig mekanismrörelse kan en patron sprätta upp i ansiktet.

5. Kontrollera att patronläget och lådan är tomma genom att se och känna genom utkastaröppningen och via magasinssyrningen. *Kontrolldonets ska användas.*

6. Frigör mekanismen med höger hand genom att dra den något bakåt och tryck därefter in manöverhandtaget. Släpp fram mekanismen.

Obs!

Slå inte på manöverhandtaget

7. Osäkra, blindavfyr, säkra.
8. Ta ned vapnet.
9. Ta tillvara eventuellt utkastad patron.

I andra ställningar sker patron ur på motsvarande sätt.

Magasinsbyte

Allmänt

I fredstid skall vapnet **alltid** vara säkrat

Delvis förbrukat magasin byts så fort tillfälle ges.

Om patronläget bedöms vara tomt krävs mekanismrörelse

Handgrepp anpassas efter omständigheterna

Vid uppehåll under eldgivningen bör tomma magasin fyllas på med ny ammunition. Tomt magasin stoppas undan och magasinfickor (motsv) stängas.

Grundalternativ

Under eldgivning, ammunition kvar i magasinet

1. Säkra.
2. Sänk axelstödet och vrid vapnet så att magasinet och magasinsspärr blir lättåtkomliga.
3. Håll kvar vänster hand om handskyddet.
4. Fatta med höger hand om magasinet. Tryck med tummen in magasinsspärren och ta ut magasinet.
5. Kontrollera att det finns **ammunition kvar i magasinet**
6. Sätt in det nya magasinet och kontrollera att det sitter fast.
7. Vrid vapnet tillbaka till färdigställning
8. Osäkra, anläggning. Fortsätt eldgivningen.

Under eldgivning, ingen ammunition kvar i magasinet

1. Säkra.
2. Sänk axelstödet och vrid vapnet så att magasinet och magasinsspärr blir lättåtkomliga.
3. Håll kvar vänster hand om handskyddet.
4. Fatta med höger hand om magasinet. Tryck med tummen in magasinsspärren och ta ut magasinet. ***Ingen ammunition kvar i magasinet***
5. Sätt in det nya magasinet och kontrollera att det sitter fast.
6. Dra manöverhandtaget med höger hand snabbt till sitt bakre ändläge och släpp det.

Obs!

Följ inte med framåt med handen!

7. Osäkra, anläggning. Fortsätt eldgivningen.

Alternativ 2

Detta alternativ får **ej** användas förrän grundalternativet är inlärt.

Under eldgivning, ammunition kvar i magasinet

1. Säkra.
2. Håll kvar handen om pistolgreppet.
3. Tryck in magasinsspärren med pekfingret och ta ur magasinet.
4. ***Kontrollera att det finns ammunition kvar i det borttagna magasinet.***
5. Sätt in det nya magasinet och kontrollera att det sitter fast.
6. Osäkra. Fortsätt eldgivningen

Under eldgivning, ingen ammunition kvar i magasinet

1. Säkra.
2. Håll kvar handen om pistolgreppet.
3. Ta fram ett nytt magasin
4. Tryck in magasinsspärren med pekfingret och ta ur magasinet.
5. ***Ingen ammunition kvar i magasinet***
6. Sätt in det nya magasinet och kontrollera att det sitter fast.
7. Fatta med ***vänster hand om handskyddet.***
8. Dra med ***höger hand*** manöverhandtaget snabbt till sitt bakre ändläge och ***släpp det.***
9. Osäkra. Fortsätt eldgivningen.

Eldavbrott och felsökning

Obs!

Eldavbrott kan orsakas av felaktig gasinställning så kontrollera först att du valt rätt inställning.

Vid eldavbrott gör du så här:

Behåll vapnet i skjutriktningen.

1. Säkra.
2. Kontrollera att magasinet sitter fast.
3. Kontrollera att mekanismen är låst.
4. Dra manöverhandtaget bakåt och haka upp det.
5. Kontrollera att patronläget är tomt.
6. Släpp fram mekanismen och kontrollera att den låser.
7. Fortsätt eldgivningen

Om eldavbrott uppstår på nytt

1. Säkra.
2. Ta bort magasinet.
3. Dra manöverhandtaget bakåt och haka upp det.
4. Kontrollera att patronläget och lådan är tomma.

Obs!

Om patronen inte gått helt in i patronläget, ska loppet kontrolleras.

6. Ta vara på den hylsa eller patron som eventuellt kastats ut och gör följande kontroller och åtgärder.

- Finns anslag i patronen? Om det inte finns något eller om det är svagt, är det låsnings- eller anslagsfel.

Om anslaget är normalt, är det fel på ammunitionen.

- Har hylsan kastats ut? Om den sitter kvar i patronläget eller om den inte kastas ut, är det utdragnings- eller utkastningsfel.
- Finns patron i patronläget? Gör det inte det är det matnings- eller magasinsfel.

När något av föregående fel konstaterats, fastställs orsaken med hjälp av följande felsökningsschema.

Orsak	Åtgärd
Låsningsfel	
1. Felaktigt handhavande	Vid laddning ska mekanismen slå fram av egen kraft. Handen får <i>inte</i> följa med vid den framåtgående rörelsen
2. Smuts eller främmande föremål i patronläge eller mekanism	Rengör patronläget och mekanismen. Kontrollera loppet
Anslags- och Ammunitionsfel	
1. Normalt anslag finns i patronen:	
• Ammunitionsfel (klick)	Kontrollera att patronläget och loppet är fria från ammunitionsrester om onormal knall eller rekyl förekommit. Fortsätt eldgivningen
• Underladdad patron	
• Olje- eller fuktskadad patron	
2. Inget, eller svagt anslag finns i patronen:	
• Mekanismen och (eller) patronläget är smutsiga	Rengör delarna
• Tändstiftet är skadat	Åtgärdas av teknisk personal
• Någon del i underbeslaget är defekt (hane, fjäder)	Åtgärdas av teknisk personal
Utdragnings- och utkastningsfel	Åtgärdas av teknisk personal
Om hylsan inte kastas ut:	
• Utdragaren och (eller) utdragarfjädern är defekta	Åtgärdas av teknisk personal
• Utkastaren är defekt	
• Gaskanalen igensatt av krutslag	Rengör gaskanalen/pistonghuvud eller använd gasläge 2

Orsak**Åtgärd****Matnings- och magasinfel**

Ingen patron matas in i patronläget

1. Patronen har hamnat i bänd	Lossa patronen och se till att övriga patroner ligger rätt i magasinet
2. Magasinet har lossnat från vapnet	Sätt fast magasinet
3. Magasinsläpparna är deformerade	Byt magasin
4. Patronerna har fastnat (hängt sig) i magasinet	Rengör magasinet

Eldavbrott under vinterförhållanden

Utöver föregående gäller följande under vinterförhållanden.

Orsak**Åtgärd****Låsningsfel**

1. Snö eller is i patronläget	Gör ren patronläget och kontrollera loppet
2. Snö eller is i stötbottenläget	Gör ren stötbotten och kontrollera loppet
3. Snö eller is i låda och mekanism	Ta bort snö eller is och kontrollera loppet

Matningsfel

Snö och (eller) is i magasinet och på patronerna	Ta bort snö och is

Förebyggande underhåll

Utöver de allmänna bestämmelser för vård av vapen som finns i häftet *SoldR Mtrl Vapen FU* samt i boken *Vintersoldat* gäller följande.

Daglig tillsyn

- Smörj in loppet och mekanismen med rengöringsolja CLP så snart som verksamheten medger det.
- Rengör gaskanal och pistonghuvud
- Smörj siktehuvud vid behov.
- Rengör resten av vapnet vid behov och smörj in med rengöringsolja CLP. Vid kraftig eldgivning och vid temperaturer $>+ 20$ grader smörj vapnet med SMX.
- Utför vapenkontroll.
- Felaktigheter anmäls genast till närmaste chef.

Särskild tillsyn

- Ta isär vapnet enligt sid 13–18.
- Vårda enligt *SoldR Mtrl Vapen FU*.
- Kontrollera utöver vapenkontroll följande.
 - Riktmedlen inte är skadade eller glappar.
 - Avtryckaren går fullt fram igen efter avfyring.
 - Tändstiftsfjädern inte är krokig och att ändvarvet inte är större än övriga varv.
 - Mekanismens tre sista siffror är desamma som vapnets tre sista siffror.
 - Att magasinsläpparna är oskadade och patronföraren fjädrar.
 - Att axelstödet inte glappar.
 - Smörj med SMX.
 - Skyddsluckans funktion.
 - Att spärrytarna sitter fast och håller kvar låsbultarna.
 - Att magasinspärren inte kärvar.

Efter hopsättning

- Spänn upp mekanismen och säkra.
- Kontrollera att avfyring inte kan ske.
- Osäkra och blindavfyr.
- Felaktigheter anmäls genast till närmaste chef.

Kikarsikte

Vård – se *SoldR Mtrl Vapen FU*.

Användning av universalverktyget

Använd universalverktyget vid följande åtgärder.

Rengöring av gaskammaren

- För in den flata änden av verktyget i gaskammaren. Tryck verktyget framåt samtidigt som det vrids och skrapa ut lossad krutslagg.
- Fortsätt tills verktygets framkant når gaskammarens botten och all krutslagg är borta.

Rengöring av gasblockets gaskanal

- För in verktygets cylindriska krats i gaskammarens bakre del.
- Vrid verktyget samtidigt som det förs framåt tills det stoppas av gaskanalens botten.

Rengöring av pistonghuvudet

- Skrapa ren framsidan på pistonghuvudet med verktygets flata del.
- Rengör spåret bakom pistonghuvudet genom att antingen vrida verktyget eller pistongen.

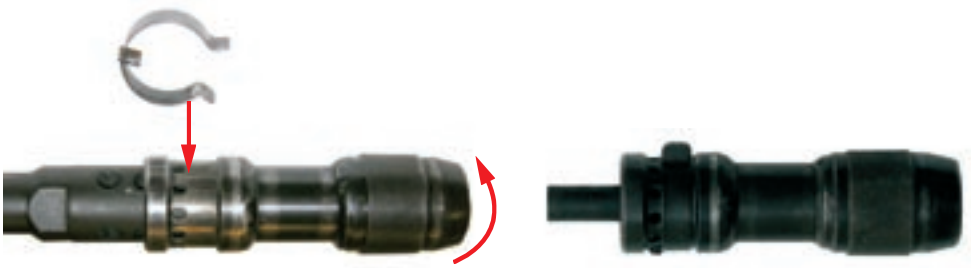
Obs!

Pistonghuvudet kan lätt deformeras vid kraftig användning av kratsen.

Fredsmateriel

Lösskjutningsanordning

Vid skjutning med lös ammunition ska du använda lösskjutningsanordning. Vapnet fungerar därefter som vid skjutning med skarp ammunition.

Ta bort snäppfjädern. Skruva in lösskjutningsanordningen i flamdämparen. Sätt dit snäppfjädern, och kontrollera att den låser fast lösskjutningsanordningen.

Mynningsskydd Lösskjutningsanordning

M4800-514049 Mynningsskydd ak 5 lös.

Mynningsskyddet består av tre delar: Inre värmebeständigt skydd som sätts samman av två delar samt yttre skydd (fig III) tillverkat av mjukt, stötdämpande material.

Fäst det inre skyddet runt lösskjutningsanordningen. Tryck ihop halvorna. Hona och hane passar i varandra.

Tryck på det yttre skyddet. Obs! Se till att styrklackarna överensstämmer med spåren i gummiskyddet. Kontrollera att yttre skyddet låses i det inre skyddet på de två låstapparna. Mynningsskyddet är monterat.

Anmärkning

Mynningsskyddet ska användas när vapnet är i bruk för att förhindra tandskador eller annan oavsiktlig skada.

Demontering

- A** Lösgör det *yttre skyddet* från styrklackarna och skjut skyddet framåt
- B** Ta bort fjädern och använd den (eller något motsvarande) för att dela på det *inre skyddet*.

Vård

- Kondens bildas mellan inre skyddet och metallen.
- Ta bort mynningskyddet regelbundet och rengör
- Avsluta med att smörja en tunn hinna av rengöringsolja CLP på lösskjutningsanordningen.

Kontrolldon

Kontrolldonet används för att

- kontrollera att patronläget är tomt.
- Skydda tändstiftet när slutstycket är urtaget ur vapnet (t ex vid eldförbud).

Sakavdelning: Arméavdelningen

Sakansvarig: Mj Sivert Sahlström och Mj Lars Ström

Ämnesexpert: Kn Urban Lindfors, Lt Mats Lundkvist
och Kn Ola Larsson

Projektledare: Björn Hall, Syllabus AB

Illustrationer: Per Westin, Syllabus AB

Layout: Mats Nordin, Syllabus AB

Foto: Mj Sivert Sahlström